

REVADOB

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglesi za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstrom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. st. 1, I. nadstr. Telefon st. 55.
Upravnštvo Strossmayerjeva ul. st. 1 pritliče. Telefon st. 66.
— Račun kr. poštnega čekovnega urada štev. 10.066. —

Zaroka kralja Aleksandra z rumunsko princezinjo in njen politični pomen.

Ob pravoslavnih božičnih praznikih je bil kralj Aleksander, kakor smo poročali, povabljen od rumunskega kralja na obisk v Sinaio v Rumuniji. Pri svojem prihodu je bil naš kralj prisrčno sprejet in pozdravljen od kraljevske rodbine in od zastopnikov rumunskega naroda, rumunskih oblasti in vojske. Pri obedu na dvoru so bile izmenjane med vladarjem prisrčne napitnice. Rumunski kralj Ferdinand je v svoji napitnici slavil zlasti junaštvo in zvestobo nepozabnega kralja Petra ter junaštvo srbskega naroda.

Dne 9. jan. ob 7. uri zvečer se je izvršila oficijelna zaroka kralja Aleksandra I. z rumunsko kraljevino. 23-letna Mariola, druga hčerka rumunskega kralja Ferdinanda in kraljice Marije.

Vsa rumunska javnost je dogodek pozdravila z odkritosčnim veseljem in navdušenjem. Istotako prebivalstvo Jugoslavije, zlasti Beograd. Narod vidi izpolnjeno svojo globoko željo in s trdnejšo vero gleda v svojo bodočnost.

Za mednarodni položaj naše države je zaroka ter bodoča poroka kralja Aleksandra ter s tem tesneša zveza dinastije Karagiorgjevičev z eno najuglednejših evropskih vladarskih hiš nedoglednega pomena. Rumunska kraljevska rodbina je po kraljici Mariji, ki je angleška princarinja, v tesnih rodbinskih vezeh z angleško dinastijo. Najstareša hčerka rumunske kraljevske dvojice pa je potočena z grškim prestolonaslednikom. Tudi v višokem francoskem plemstvu ima rumunska kraljevska rodbina tesne zveze.

Dogodek pomeni utrditev zavezništva med Jugoslavijo in Rumunijo, ki traja od balkanske vojske naprej do danes. Odstranljena so tudi že nesoglasja radi razumevanja in obe državi imate odsej pred seboj skupne cilje, skupno delo za obrambo svojih interesov. Ta skupnost je že našla svoj delni izraz v pristopu obeh sosednjih držav k malim antantam.

Sorodstvo z grško dinastijo bo tudi prijateljake zvezze z Orčijo še bolj utrdilo. Tri glavne jugovzhodne države tvorijo tesen obroč, katerega mora rešektrati i Madžarska i Bulgarska in ki bo ti dve državi končno prisili k lojalni in iskreni politiki tudi napram Jugoslaviji.

Konsolidacija Srednje Evrope je za-

dne mesece pod vodstvom razsodnih čeških politikov Masaryka in Beneša znatno napredovala. Vedno bolj se utrija mogočna tvorba male antante, ki kateri sicer ne spadajo oficijelno še niti Avstrija niti Poljska, ki pa obe vsled svojih posebnih pogodb s Češkoslovaško vtrite že člen v tej verigi. Dalekovidni češki politik dr. Beneš že tudi pripravlja pot za zbljanje med Češkoslovaško in Madžarsko.

Intrigantska politika Italije, ki je hotela osamiti Jugoslavijo, je doživela težek poraz.

Tudi najmočnejši dogodek, zaroka kralja Aleksandra z rumunsko kraljevino je že člen v verigi dogodkov, ki pripravljajo ta novi konstellaciji v Srednji Evropi, v kateri bodo vodilno vlogo igraje Češkoslovaška, Jugoslavija in Rumunija. Italiji so na Balkanu izpodbita tla. Tega uspeha sicer ne moremo pripisovati naši žal doslej malo sposobni diplomaciji, pač pa dalekovidni politiki češkoslovaške diplomacije in našemu kralju Aleksandru.

Politične vesti.

Kralj Aleksander se povrne danes 12. jan. v Beograd. Ministrski svet je sklenil, da se mu priredi svečan sprejem. Tudi občina je sklenila isto ter tudi, da bo zvečer velika bakljada z godbo. V Beogradu vlada nad zaroko kralja Aleksandra nepopisno navdušenje. — V drugi polovici januarja pridejo v Beograd rumunski kralj Ferdinand, prestolonaslednik Karl, kraljica Marija in kraljevina Mariola. Poroka bo pa najbrže meseca aprila. Kmalu po poroki bo kronanje in maziljenje kralja.

Preiskavo libenskih dogodkov vodi po sporazumu med našo in italijansko vido, delegat našega notranjega ministra skupno z italijanskim konzulom.

V pokrajinski odbor za Istru je imenovala italijanska deželna vlada 11. januarov in 4 Slovane. In vendar je Istra po ogromni večini slovanska.

Sklop irske skupščine, ki je odobrila angleško - irski sporazum, je izval v angleškem časopisu vsestransko obnovljanje. Listi pozdravljajo zmago razsodnosti nad fanatizmom simfajnovcev ter Izražajo nado, da bo sporazum na pravil konec stoletnim angleško-irskim sporom. Vodja irskih simfajnovcev De Valera se namerava izseliti v inozemstvo.

spal tako 24 ur, njegovo spanje je bilo tako globoko, da so zdravniki premislili izreči svojo sodbo. Naenkrat pa se je ta človek vseboval in le takoi lahko vstal. Jaz sem spal sedaj 25 ur, če bi se zbudil okrog desetih, bi bilo še čas.

Skušal sem dognati, kdo le vse v sobi in kaj dela. Maia Dédé se je najbrže igrala na hodniku, ker ko so se odprla vrata, je prihajal od zunaj otroški smeh. Brez dvoma Simoneau ni bil več tu, nobeden ropot mi ni razodeval njeve navzočnosti. Samo koraki starih čevljev gospa Gabin so odmevali po tleh. Začeli so govoriti.

»Ljuba moja, je rekla starka, «vi ste nespametni, da ne zaželite, dokler je vročo to bi vas pokrenčalo.«

Nagovorila je Margareto. Glas kačilj kakor skozi sito mi je razjasnil, da je pripravljala kavo.

»Sicer ni da bi človek zavoril, je nadaljeval »storil mi pa le dobro — —. V moji starosti je človek slab za nočno čuvanje. Če je pa nesreča v hiši, je noč še bolj žalostna. Pijte kavo ljuba moja, vsaj en nožrek.«

In sihla je Margareto, nai spije čašo kave.

Mariborske novice.

Umrta je v Gradcu 8. tm. gospa Zofija Kosičeva, žena restavraterja v mariborskem Narodnem domu. Danes bo pokopana v Mariboru.

Pobegnil je iz Studencev trgovca Plohl. Upnikom je pustil — prazno trgovino.

Opasno oboteli so: knezoškoft Napolnik, prof. dr. Verstovšek, zdravnik dr. Turšič.

Celjske novice.

PLANINSKI PLES.

Celjski odsek Sav. podr. SPD priredi v soboto 14. jan. 1922 v gornjih prostorih Narodnega doma običajni veliki planinski ples. Posebna vabila se ne bo do razpošljala, ker je na ta ples vabiljen vsak, kateri se hoče enkrat dobro zabavati v družbi naših brhkih planšaric. Toleta je promenadna. Na našem plesu nastopi prvkrat novozvabljena Celjska narodna godba. Celjski odsek S. p. SPD.

OBRTNIŠKI PLES

dne 1. februar obeta zoper biti nekaj izredno lepega. Moški kakor ženski veselčni odbor Občestov. obrtnega društva je prav marljivo na delu. Priprave se vršijo še sicer tajno, vendar pa že lahko toliko izdamo, da bo veselčni prostor spremenjen v bajno lepo plesališče ob morski obali. Če smo prav slišali!

Zaprtega lotojalih novincev celjske garnizije se je izvršila včeraj 11. tm. ob pol 10. uri dop. na Dečkovem trgu. Prisegli so po vrsti: pravoslavni, kataliki, protestant in muslimani. Vsi svečeniki so v svojih govorih povdarijali, da mora biti voljak zvest svoemu kralju in ljubiti skupno domovino. Po prisegi je nagovoril vojaštvu polkovni poveljnik polkovnik g. Naumovič, ga navduševal za ljubezen do kralja in lepe domovine, katere branitoli in srce so vojaki; z živilo klaci na kralja je zaključil svoj govor, godba je zalgrala Bože bravde. Lepa naša domovina in Naprej zastava slave. Lepo svečanost je zaključilo vojaštvu s plesanjem »Kola«.

Osebna vest. Sodni svetnik g. dr. Muha, doslej v Celju, je prevzel vodstvo okr. sodišča v Dolnji Lendavi.

Nabavljena zadruga (Samopomoč) v Celju javlja vsem članom, ki pri zadnji dobavi niso dobili naročenih prašičev, da do 13. tm. javljo v lokalnu zadrugo, če še reflekterajo na nje. Dobé potem praši-

»Kaj ne, je vroča, to vas ho osvežilo. Treba vam bo moči, da boste vtrajali do konca dneva... Sedaj pa, če ste pametni, bi šli v mojo sobo in bi tam počakali.«

»Ne, jaz hočem tu ostati,« to je Margaret resolutno zavrnila.

Njen glas, katerega od sinoci nisem več slišal me je globoko ganil. Bil je čisto spremenjen, ubit od žalosti. O! draga ženka! Cutil sem jo v moji bližini, kot zadnjo tolažbo. Vedel sem, da me ne bo pustila izpred oči, da me bo objokovala z vsemi solzami svojega srca.

Minute so potekale. Pred vratimi sem zaslišal ropot ki si ga takoi nisem mogel raztolmačiti. Bilo je slišati, kakor bi pretrivali kos pohištva, ki se drgne ob zid preozkih stopnic.

Ko sem znova slišal tek Margarete, sem bil na jasnom, da so prinesli rakev.

»Prezgodaj ste prišli,« je rekla gospa Gabin s hudomušnim naglasom. »Postavite to za posteljo.«

Koliko je bila pač sedaj ura? Mogoče devet. Rakev je bila toraj že tu. V neizmerni noči sem jo videl popolnoma novo, zbito iz napol skobilnih desk. Moj Bog! Je res že vse končano? Me

če nekako od 16. do 20. jan. pod enakimi pogoji.

Kino Gaberje. Dne 13., 14. in 15. jan. se igra prva epoha velikega kriminalnega filma »Kaznjene v verigah« iz londonskega življenja. Naslov prvi epohi je »Klic iz leče«. Dne 16., 17. in 18. jan. pa se igra druga epoha tega filma. »Priznanje pred smrto.« — Dne 19., 20. in 21. jan. se igra senzacija drama v 6. dej. »Odette Viviani«; dne 22., 23. in 24. jan. pa prva epoha (»Bledo lice«) velike avtentične filmske senzacije »Atlas«; dne 27., 28. in 29. jan.: istega filma 2. epoha (»Mrtvi pričajo«).

Aretacije. Ker je ukradel svojemu delodajalcu vrečo riža, je bil aretiran hlapec trgovca Ranzingeria Maks Zerjav. — Zaradi prepovedane vrnitve je bila aretirana brezposelna služkinja Ana Mejavšek.

Sokolstvo.

CELJSKI SOKOL priredi na pustno nedeljo v Narodnem domu veliko maškarado.

Občni zbor »Sokola« Dravograd. Meja se vrši dne 18. tm. pri Grisogonu z običajnim dnevnim redom. 2. februar priredi odsek sokolsko akademijo z bogatim sporedom, na kar se že sedaj opazijo sosedna društva, s prošnjo, da opuste na ta dan druge prireditve.

Laško. Letošnji redni občni zbor Sokola v Laškem se vrši v soboto, dne 14. tm. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih pri Henkeju z običajnim dnevnim redom in volitvijo novega odbora. Dolžnost vsakega člena je, da se tega občnega zobra točno udeleži. Odbor.

Silvestrov večer Sokolskega društva v Slovenjgradcu se je zvršil največ po zaslugu brata Lojzeta Kranca izvrsno.

Na občinem zboru Sokolskega društva v Slovenjgradcu dne 7. tm. je bil zoper izvoljen starostom br. dr. Vinko Železnikar, primarij v Slovenjgradcu. — Ustanovil se je tudi odsek za zgradbo Sokolskega doma.

JDS.

Občni zbor kraj. organizacije JDS v Mariboru se vrši danes 12. tm. ob 30. uri v malo dvorani Nar. doma.

Občni zbor krajevne organizacije JDS v Oplotnici se vrši v nedeljo 15. januarja ob 9. uri dop. v prostorih g. Jož. Stoparia.

bodo res nesli v tem zaboru, ki ga čutim koncem noč?

Klub vsemu temu sem čutil nelzimerno veselje. Margareta mi je hotela, kljub njeni onemogočnosti, pokazati zadnjikrat vso svojo skrb in ljubezen. S pomočjo starke me je oblekla rahločutno kakor sestra in nevesta. Zadnjikrat me je objemala s svojimi rokami, kadar je oblekla kos oblike. Žalost lo je ustavljala pri delu, parkrat se je sesedla, namakala me je s solzami. Rad bi ji povrnil njen objem in ji zakričal: »Jaz sem živ! A ostal sem brez moči, kakor brezčutna masa.«

»Vi ste nespatmetni, to je vendar vse zgubljeno« je ponavljala gospa Gabin.

Margareta je odgovorila s pretrganim glasom: »Pustite me pri miru, hočem mu dati, kar imava naletvega.«

Razumel sem, da me je hotela obleciti, kakor sem bil na dan poroke. S seboj sem še imel to oblike, katero sem hotel nositi v Parizu le na velike praznike. Potem je pa padla v naslonjač, ker so bile njene moči izčrpane.

Naenkrat zasišim Simoneaujev glas, najbrže je vstopil v sobo.

»Spodaj so, je zamrmljal.«

»Dobro, ni prezgodaj!« je odvrlila

Obrtni vestnik.

Na izvanredni občni zbor Občeskov. obrtnega društva v Celju, ki bo v četrtek, dne 12. jan., zvečer ob 7. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma v Celju, ponovno opozarjamо vse člane.

Mizarska obrtna zadruga v Celju se je ustanovila na sestanku mizarjev dne 6. jan. Izvolil se je pripravljalni odbor z načelnikom g. Martino Pernovšekom in namestnikom g. Ignacem Toplakom ter so se izbrali za posamezne sodne okraje tudi zaupniki. Zadruga je v prvih vrtih namenjena za celjski politični okraj, pričakovati pa je, da se bodo priklopili tudi mizarji sosednih političnih okrajev brežiškega, koujškega in slovenjgrškega. Predavanju obrtno-zadružnega komisarja g. Založnika o poimeni strokovnih organizacij so vsi navorči soglasno pritrjevali in so se predložena zadružna pravila enoglasno sprejela. Strokovno zadružništvo se je začelo živahnno razvijati in se ravnokar osnutelo v Celju poleg mizarske zadruge tudi kovačka in pekarska zadruga.

Prosветa.

KLAVIRSKI KONCERT CLAIR IN ANTON TROST

5. jan. tl. v Celju, v malo dvoranji Union.

Po dolgi pavzi, ki je nastala v umetniških prireditvah v Celju, sta nas posefa umetnika dobrega slovesa gospa in gospod Trost.

Obadvia sem čut pred leti v Ljubljani in že takrat, ko sta baš začela s svojim poletom v svet, se je dalo z govorostjo reči, da jima je uspeh zagotovljen.

Danes sta postala obadvia zrelejša in gotovo je, da jima umetnost ni samo kruh, temveč notranja potreba. Njuna umetniška potenza je danes tako velika, da sta si pridobila na Dunaju, kjer stalno živita, svoj gotov krog publike, ki redno poseča njiju koncerte in napoljuje dvorano, v kateri prirejata od časa do časa skupaj ali ločeno svoje koncerty.

Mi, ki smo tu v Celju nekako stradani in se nam le redko nudi kaj izjednega, smo imeli tem večji užitek.

To nehoteno kosanje dveh prvovertnih umetnikov medseboj, ki sill poslušalca, da primerja, ni brez pikanterije in užitek je res dvojen.

Gospa Clair Trost je umetnica z veliko tehniko, katera ji omogoči, da doseže izredne efekte na klavirju. V mislih imam Bach-Lisztovo varijacijo na kantato »Weinen, klagen...« Iz preprostega tema se razvije cela simfonija. Za preš oči in misliš, da slišiš orglie. Nekote odpreš zopet oči in se hočeš prepričati, da je mogoče, da to silno glasbo proizvaja umetnica. Jaz sam sem včasih občival umetnike, da jim, tudi tehniku ni pripomogla, do moči. Gospa Trost ima moč in tehniko. Kritik »Neue Freie Presse« na Dunaju jo imenuje prvo pianistko Dunaja.

Naj omenim, da je bil njen Chopin tak, kot si ga želim slišati, da se da reči pri njenem proizvajaju Skrjabinovega

gospa Gabin s pritajenim glasom. »Recite, naj pridejo gori, da bo enkrat konec.« »Bojim se, da ta uboga žena obupa.«

Starka je nekaj časa premišljevala in rekla: »Poslušajte, gospod Simoneau, vlecete jo siloma v mojo sobo... Ne marjam, da ostane tu. Storili ji boste uslugo... Med tem časom bo, kakor bi trenil, on že zabit.«

Te besede so me dirnile. Simoneau se je približal Margareti in jo lepo prosil, naj ne ostane tukaj.

»Lepo vas prosim,« to je nagovarjal, »ne ostanite tukaj in pojrite žmeno, prihranite si vendar nepotrebno bolest.«

»Ne, ne,« je odgovorila moja ženka, »ostala bom tu in hočem ostati do zadnjega trenutka. Mislite vendar, da imam samo njega na svetu in ko ga ne bude več, bom ostala sama.«

Pri postelji je zaščepatala gospa Gabin na ušesa mlademu možu:

»Pojdite vendar, primite jo in ne site jo na rokah.«

Bo-li Simoneau prijet Margaretu in jo odnesel? Hipoma je zakričala. Z enim samim skokom sem hotel poskočiti, toda moči mojega mesa so bile uničene. Ostal sem mrzel, niti tremalnic nisem

Nocturna (samozavoj) da bi to skladbo morda tudi z obema rokama umetnica ne mogla boljše igrati in da je z Saner-jevo skladbo: »Boite a musique in Lisztovo »Legend» pokazala, da zna biti, kot je to že velikim umetnikom lastno, vesela in razposajena, pa tudi resna, do ekstaze resna.

Anton Trost je naš najboljši in naš prvi. Mi, ki smo mu sledili od leta do leta, ko je bil še gojenec »Glasbene Matice», smo še prav posebno ponosni na njega.

To je prava slovenska duša. Mehak in prisrčen, malo melanholičen pa zdrav v svojem srcu.

Beethovnov »Sonata appassionata« je igral tako dovršeno, s takim svetim ognjem, da je učinkovala na mene kot odkritje.

Tehnika mu je igrača, iskanje eteka humbug. Tu ti sedi in igra in ti veškar pride iz njegovih prstov. Ima izhod v srcu.

Ta »appassionata«, že tolrikat preigrana in tolrikat slišana in vendar vedno lepa, je bila kulminacija večera.

Vit. Novak-a: »Balada« je bil za moj nov komad. Hvaležni moramo biti Trostu, da smo jo spoznali.

Konečno je britiral naš umetnik s parafrizo Čajkovskijevega »Evgenij Onegin« od Pabsta. Tu se je vse leskalo. Preko tehničnih težkoči je mojster prešel z samoobsebi umetnemu lahkoto.

Večer Trostov je bil lep, uspehl popoln, obisk dober — glasovir slab. Glasbena Matica bi gotovo rada boljšega, pa menda ni denarja. M. G.

PREDAVANJE G. PROF. REICHA NA LJUDSKI UNIVERZI.

Cital sem že več spisov o ilirskem pokretu, a nobeden ni napravil name tako markantnega vtisa, kakor predavanje g. prof. Reicha, ki se je vršilo v pondeljek 2. tm. na ljudski univerzi v Celju. Z živo besedo in s pravimi izrazmi je g. profesor očrial temne čase, ki so vladali na Hrvatskem. Po rafinirano zlobnem načrtu so hoteli zagospodovati obliki Madžari od Karpatov do Adrije. Neusmiljeno so gaziili hrvatske pravice, narivali se povsod ter vysilevali svojo azijsko madžarsčino v Šole in urade. Ali svaka sila do vremena — in čim pritisknuto jače, sve to više skače — se je uresničilo tudi na Hrvatskem. Mladi študent Ljudevit Gaj se je šolal na Dunaju, tam se je med drugimi slovenskimi dijaki navzel modernega, slovenskega duha ter je kmalu potem v sami madžarski Budimpešti začel razvijati svoje sposobnosti za probujanje in osvobojeњe hrvatskega naroda izpod jeklenih madžarskih kremljev. Na svojo stran je pridobil vplivnega hrvatskega velikaša, náobrazenega in idealno navduhnenega ter odločnega grofa Janka Draškovića, kojega delovanje je imelo za probujanje hrvatskega naroda, osobito intelligentnega — velikanske posledice.

Ljudevit Gaj je bil mož velikega obzora ter je takoj spoznal, da je raznolika hrvatska pisava velika ovira v narodnem razvoju. Spoznal je tudi, da brez časopisa ne poide. Zato je s svojo prenobljeno taktiko, uvedel jednotno pisavo ter je po velikem trudu s svojo jekleno

mogel vzdigniti, da bi videl, kaj se godi okrog mene. Boj se je nadaljeval, moja ženka se je prijemala za pohištvo in ponavljala:

»O, milost, usmiljenje, gospod... pustite me, jaz ne morem.« (Dalje prih.)

O narodu Slovénov.
(Slovéne = Sloveni = Slovini.)

Slovani so že v davnici dobi v svoji pradomovini severno od Karpatov živeči v več državah, od kajih ste osobito znani državi Slovénov in Antov.

Pleme Slovénov je v jedni državni tvorbi ujedinilo več slovenskih plemen ter je na-jnjo preneslo i svoje ime; kajti izraz »Slovéne« je pravno bil ime samo jednega plemena, a ne vsega slovenskega ljudstva. Na tak način je postal izraz »Slovéne« najprej političen in sčasoma še etničen naziv.

Za sehtve narodov je bila država Slovénov podobno kakor država Antov razrušena. Manjšina Slovénov je ostala na severu ter je bila deloma razkopljena med ostale slovenske razrede. Ostanki teh Slovénov so se še do danes ohranili. Toda ogromna večina Slovénov se je pomaknila proti jugu, se naselila na

vztrajnostjo dosegel to, da je smel izdajati svoj prvi hrvaški časopis, ki je 1835 izhajal v kajkavskem, kasneje pa štokavskem narečju, ki do malih nepomenibljenih minuljostnosti soglaša s srbskim jezikom.

Hrvatska javnost se je začela silno zanimati za Gajovo delo, ideja probujanja in osamosvojitve izpod madžarskega krutega pritiska je dobivala vsak dan novih pristašev, a tudi reakcija madžarska je dvigala svojo kljubujočo glavo ter povzročala silne prepire in krvave izgrede. A konečno je kakor povsod zdrava, naravna misel, ki korenini v globini človeške duše, po zdravem socijalnem nazoru, da vsak bodi gospodar v lastni hiši, z elementarno silo izbruhnila na dan ter je tako potegnila ogromno maso naroda na svojo stran in tako je dvajsetletna težka, a slavna ilirska borba dovršila prvo in najglavnšo etapo hrvatske renesanse, ki ni ostala brez vpliva na sorodno bratsko pleme slovensko in kolikor toliko tudi ne na srbsko. V natančnejši podrobnosti se ne spuščam, ker upam, da bo zanimivo predavanje g. prof. Reicha kmalu natisnjeno v brošuri, kjer topio priporočam vsem slov. inteligentom, kakor tudi prestemu Hudstvu, posebno pa včeči se mladini v podku in zabavo.

Pri tem pa si ne morem kaj, da ne bi nečesa omenil. Predavanje je bila globoka dušeslovna študija ne le v kulturnem, ampak tudi v socijalnem pomenu. Na jedni strani so stali pogaženi siromaški, oropani svojega svetega naravnega prava, na drugi pa mogočni domači in tuji velikaši od najnižjega plemeča gori do kralja. Reveži so bili istotaki reveži, kakor smo bili mi sami. Predavanje je tedaj obravnavalo isto bedo in mizerijo, ki je skozi dolge veke po krivici tlačila tudi nas.

To predavanje je torej živo tangiralo naš socijalni interes, naš last, naš kri, naš ponos in našo čast. Zato pa mi je bilo težko, ko je bilo to imenito predavanje tako slabo obiskano. Ako je bil to gol slučaj, — bodi oproščeno, ako pa je bilo namestoma, potem je to na temelju socijalnega kulturnega naziranja napaka, katera se ne bi smela več popravljati. V.

Jugoslovanski gasilec.

Prostov. gasilno društvo v Levcu priredi svojo prvo gledališko predstavo in sicer dve igri »Starci in mladci« ter »Gasilca hoče samo«. Prireditev se vrši 15. tm. ob pol 8. uri zvečer. Prosimo za obilno udeležbo! Odbor. Predprodaja vstopnic pri g. Pilihu v Žalcu.

Gasilno društvo v Oplotnici priredi svoj občni zbor v nedeljo 15. tm. ob 3. uri pop. v prostorju Jože Stoparja. Prijatelji gasilcev se vabite, da se udeležite zborovanja, da se skupno pogovorimo o našem bodočem delovanju. Odbor.

Dnevna kronika.

Reorganizacija naše armade hoče izvesti novi vojni minister. Načrt se nalaže na organizacijo srbske armade pred vojno. Posebna važnost se bo polagala na izobrazbo zborna rezervnih of-

jugoizotoku Evrope ter je v VI. veku vstopila v zgodovino pod svojim imenom »Slovéne«, koje še danes živi med narodom v sledečih variantah: »Slovéni« v Makedoniji, Prekmurju in v Benečiji, »Slovenje« v Šomodiski županiji, »Slovini« in »Slovinci« v Istri in v Dalmaciji in »Slovenci« v Koroski, Štirske, Kranjski in Primorski.

Na samostalno državo Slovénov spominja odgovor poveljnika Slovénov Durite, ki ga je dal Obroin: »Kdo izmed ljudi, katere obsejava solnični žar, ki je tako mogočen, da bi nas premagal? Navalej smo, da si lastimo tvoje zemlje, ne pa, da bi si drugi lastili našo. Taka bode naša navada, dokler bo kaj boja in kaj mečevo.« Tako piše Menander, ki je živeč v drugi polovici VI. veka.

In bizantinski cesar Maurikios (582–602) se boji, da bi se Slovéni ujedili v jedni državi ali da bi ustavili monarhijo, kar kaže na to, da so Bizantinci imeli strah pred obnovitvijo države Slovénov. Iz navedenega je razvidno, da so bili Slovéni, predniki današnjih Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov, kakor v etničnem tako v političnem smislu jeden narod.

M. P.

cirjev ter podčastniškega zbora. Sedač ogromna vojna administracija se skrči na minimum, prezenčna služba naj obsegajo vsakokrat le 100.000 mož.

Avtrijci pošiljajo naše svinje na Dansko. Avstrijski listi poročajo po uradnih informacijah, da pošiljajo Avstriji svinje, ki prihajajo iz Jugoslavije in na Dansko. Tako avstrijska vlada na eni strani prosjači za pomoč v inozemstvu, na drugi strani pa pripušča, da špekulanți lastnemu prebivalstvu odijemajo in podražujejo živila.

Novi piški župan Tomaz Ložinšek je bil v soboto 7. tm. zaprisežen. V pondeljek 9. tm. mu je gerent dr. Senčar predal vse občinske posle.

Bivši cesarski dvor na Dunaju načrta kaputi neki švicarski konzorcij in ga izpremeniti v hotel.

1.835.300 brezposelnih delavcev je bilo 31. dec. 1921 v Angliji.

Bolezni ministra dr. Žerjava. Stanje se izboljšuje. Za včeraj ali za danes se je pričakovala kriza. V torek je padla temperatura na 37–38.

V Slov. Bistrici je na deški Šoll je drugič razpisano dvoje náčelnikov, na kar opozarjamо posebno mladje náčelnike, ki se ne bojijo tudi dela izven Šole n. pr. v čitalnici, pevskem, godbenem ali televadnem društvi. Stranski zaslužki: obrtna šola in instrukcije. Rok razpisa poteka s 15. jan.

RADIČ.

Radič, 28. novembra 1920, ko je prišel iz zapora: »Živijo regent Aleksander!«

Radič, 8. januarja 1921: »Béograd naj ve, da se gumijske kroglice lahko spremenijo v svinčene! Živila samostojna hrvatska republika!«

Radič, 8. januarja 1921: »Svoje zahteve hočemo izvesti tudi klub Beogradu. Hrvatske vojake morajo odpustiti domov; vojašnice naj se pa izroči mestu. Italija bi lahko nadzorovala razorenje neutralne hrvatske republike.«

Zivila irska republika!«

Radič, 29. decembra 1921 v beogradskem »Balkanu«, po sklepnu imunitetnega odbora, da se Radič izroči sodišču radi protidržavnih akcij: »Hrvatski kmet ve, da republika ne more na manj priti. Jaz hočem iti v Beograd, vendar se moramo preje z Beogradom v miru in brez prepira sporazumi; a v Beogradu hočemo za sporazum javno manifestirati, ker se Beograd mora prisiliti, da bode mesto za manifestacije naše dratovske ljubezni.«

Izgleda, kakor da Radič stroj svojega političnega aeroplana kuri s strahom pred — pričonom.

Dopisi.

Iz Vojnika nam poročajo:

Vitanja napraviti v slovenskem smislu to, kar je poprej veljalo v nemškem smislu. Želimo torej mnogobrojnega obisku posebno iz Celja, Konjic, Vojnika, Novočerkve, Dobrne, Žreč, Stranic in Gornjega Dolča, ker potrebujemo za svoje delo tako gmočne kakor tudi posebno moralne podpore od zunaj. Prosimo, da se vsa sosedna društva zavedajo važnosti naše prireditve in 5. svetčan posvetijo Vitanju.

V Gornjetigradu je 9. tm. umrl ngleški tržan, trgovec, posestnik in gostilničar, okrajski in obč. odbornik, gosp. Franc Šarb, star 62 let, po dolgi in mučni bolezni. Pogreb je bil včeraj 11. tm. Blag mi bodi spomin!

Iz Slovenigradca. Poročil se je v nedeljo dne 8. jan. v mestni župni cerkvi Ž. Anton Britovšek, trgovec v Slovenigradcu z gdč. Jano Arnečičevom, hčerko pokojnega Šolskega vodje v Pamečah. Mlademu paru obilo sreče.

Nar. Citalnice v Slovenigradcu je priredila dne 6. jan. ob 20. uri v društveni dvorani s sodelovanjem salonskega orkestra in pevskega društva družabni večer. Ta večer je združil vendar enkrat vse družabne slike mesta v prijetni demokratični vzajemnosti. Omeniti je razveseljivo dejstvo, da je posestvo prireditev tudi občinstvo z deželo v dočasni zastavni številki. Bil je to prvi družabni večer Nar. Citalnice, ko se je vse navzoče občinstvo očvidno res neprisiljeno zabaval. Seveda je prispevala k dobremu razpoloženju tudi izvrstna viliška kapljica iz Oset-Cankove kleti.

Socijalna politika.

ODGOJA IN ZAŠČITA OBRTNO-INDUSTRJSKEGA NARAŠČAJA.

(Elaborat iz ministrstva za soc. politiko, ki nam ga je dal na razpolago min. n. r. g. dr. V. Kukovec.)

(Dalej.)

Naše obrtno zakonodavstvo pozna v splošnem dva razreda obrtnega in industrijskega podmladka in sicer: obrtnice ali vajence (šegrte) in pa mladoletne delavce. Ta razpredelba je dedčina iz predindustrijske dobe, ko je etevelo obrtništvo kot jedini proizvajalec in ko je bil mojster obrtnera podjetja jedini izobraževalec obrtnega naraščaja. Ta dedčina je ostala seveda še nadalje z nastopom in razvojem industrijskega dela, katero ni moglo obrtništvo za proizvajanja naenkrat izločiti iz našega gospodarstva. Brezvomno gre gospodarski razvoj pota, katera pripelje do popolne industrijsatilacije vse proizvodnje in brezvomno te, da bo ta razpredelba v dogledni dobi izginila. Seveda so pota tega razvoja ista, katera je boddila tudi industrijsatilacija, in razpredelba bo izginila najprej v industrijsko najbolj razvitenih krajih. Pri nas je ta kritična doba še zelo daleč; mi nismo samo še na zelo nizki stopnji industrijsatilacija, nego smo celo šele na stopnji, da ustvarjamo obrti, katere druge že izginajo. Radi tega bodoemo seveda še dolgo obdržati in tudi razvijati obvezne vrste strokovnega podmladka.

Ker bom v razpravi često navajal edno ali drugo vrsto obrtnega in industrijskega naraščaja posebel, je potrebno, da uvodoma navedem bistvene razlike med vajenci (učenci — šegrte) in mladoletnimi delavci. Obema so skupni sledeči kriteriji:

1. Mladoletnost. Po končanju šolske obveznosti posveti se deček ali dekllica obrti ali industriji. Po zakonskih določilih, ki so danes v naši državi v veljavi (obrtni red, obrtni zakon in zakon o radnjama) je starostna doba za vstop v te poklice zelo različna: 11, 12 ali 14 let. —

2. Učenje obrta. Vajenec ali mladoletni delavec se izučita obrti ali industrijskega dela do gotove višnejšej izurjenosti in po pretekli ali točno pogojene ali sploh nepogojene učne dobe.

3. Posebno varstvo. Obe dve vrsti delavstva ste zavarovani s posebnimi zakonskimi določili glede socijalne in življenske varnosti v pogledu delavnega časa, strokovne uporabe, solatja itd.

Bistvene razlike med obema razredoma so pa v načinu in namenu učenja obrti in v posledicah izučenja.

Vajenec se izuči ene obrti, n. pr. ključavnica v njenem polnem obsegu. On je po izučenju usposobljen izdelovati iz surovine gotov proizvod, ob-

stoječ iz mnogih faz obrtnih spretnosti. On mora izučiti kovanje, strugarstvo, vlivanje, varenje, vrtanje, sestavljanje itd. Usposobljen je, da po zvršenem izučenju more sam izdelati in sestaviti rečimo malii stroj, popravljati večje poškodbe. Po pretekli učne dobe postane pomočnik, in po gotovi dobi pomočniškega izurjenja postane lahko samostojen mojster. To izučenje je seveda odvisno od mojstra podjetja, v katerem se vajenec izučuje. Gori omenjeni obseg je mogoč le v večji delavnici, kjer so vsi delavniki stroj na razpolago in kjer je delavni proces po svojem obsegu popolen. Take delavnice so pa v manjšini in na vladino se vajenci izuče v primitivnih delavnicih nepopolno, le zotove faze omenjene ali kakre druge stroke.

Mladoletni delavec se imenjeva včinoma le za nekvalificirana, lažja dela — donašanje, pomaganje, čiščenje, mehanično izurjenje v enem vedno se ponavljajočem delu itd. To je najnižja vrsta, h kateri se pritegne mladina brez predhodnega učenja. Porabljajo pa se mladoletni delavci tudi za višje kvalificirana in težja dela, a to le v eni gotovi specijalni fazi, n. pr. v strugarenju. On se izuči na strugarskem stroju do največje izurjenosti, do največje ekonomije delavnega procesa in ne zapusti nikdar tega dela — on ostane v tem primeru strugar — a v prvem pojnožni delavec.

Vajenec ne prejema med učno dobo običajno nobene plače — mladoletni delavec pa stopi takoj z gotovo minimalno plačo, katera se po nadaljevanju izurjenosti povišuje. Nekateri vajenci dobivajo pač od svojih mojstrov gotove redne prejemke za svoje delo, a ti prejemki ne predstavljajo plače v svojem bistvenem pomenu, rego sčasom neko prostovoljno nagrado v svrhu pospeševanja volje in veselja do dela. Mladoletni delavec je pa v mezdnom razmerju s podjetjem, kakor odrasli delavec. (Dalej.)

Narodno gospodarstvo.

IZ KONFERENCE DRŽAVNIH VINARSKIH STROKOVNIJAKOV.

(Dalej.)

VII. točka: »O pobijanju falzifikacij vina v državi. Zakon o prometu z vinom. Zakonodajstvo v zaščito vinarstva sploh.«

Rezolucija: a) »Da poliedelsko ministrstvo izdelja projekt zakona o prometu z vinom, kateri mora veljati za celo državo.«

b) Ta projekt je podvreči oceni odrejenih strokovnjakov iz vseh pokrajin; potem ga je pretresti na skupni konferenci iz vseh pokrajin delegiranih strokovnjakov.

c) Z zakonom je v glavnem prepričati umetno pomnoževanje vina.

d) Zakon o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva v Srbiji od 22. marca 1921, kateri v glavnem zadovoljava potrebe in interes vseh pokrajin, vzeti je kot bazo za sestavo tozadnevnega definitivnega zakona za celo državo; dotej pa se naj prvi v mehah možnosti uporablja tudi v ostalih pokrajinah.«

VIII. točka: »O tuzemski in inozemski trgovini (prometu). Notranje in mednarodne ovire prometa in izvoza vina (dača, trošarina, carina). Transport in zastopstvo v inozemstvu. Dača na žganje tropins.«

Rezolucija: a) »Da se trgovina z vinem v tuzemstvu regulira v prvi vrsti z osnovanjem vinarskih združ v vseh naših krajih.«

b) Da se dača na proizvodnjo vina in žganja povsod ukine in da se trošarina na vino zniža.

c) Da se transportni tarifi za vino na železnicih in brodovih znižajo, posebno še za Dalmacijo in Hercegovino.

d) Da se carina na izvoz vina, kakor i žganja več ne uvede.

e) Da se na uvoz vina iz inozemskega, posebno iz Italije in Grčije, določi carina od najmanj 200 Din za hektoliter in da se temu sorazmerno poviša tudi carina na grozdje in ostale proekte vinske trte.

f) Da se zagjura direktni transport na naša vina preko Avstrije, katera gre do na Češko in Polisko.

g) Da morejo vinski trgovci postati samo kvalificirani kletari s strokovnim izpitom.

h) Da se pri naših konzulatih v Češki, Poljski in v Avstriji vodijo načinčni zapiski o uvozu vina v te države.

i) Da se olajša pri carinarnicah povratak naših praznih vinskih sodov, v katerih se je vino izvozilo.

(Konec prih.)

Pavlovi ljubljanski semenji za kožuhovino, ki so se vsako leto obdrževali v prostorih ljubljanskih javnih skladišč, so nekdaj zelo sloveli. Udeleževali so se tudi ne samo domači kožuhovinari, ampak so pošiljale nanj svoje zastopnike tudi največje nemške, italijske in francoske tvrdke s kožuhovino. Na žalost so se semnji med vojsko zaspali. Ker slovi že Slovenija, odnosno vsa naša Jugoslavija po svoji kožuhovini in je ljubljana kot ustvarjena za trgovsko posrednico med severozapadnimi in jugovzhodnimi trgovskim svetom, oživi Balkan delniška družba za mednarod. transport, te se imenuje zoper v svojih javnih skladiščih v Ljubljani, Dunajska cesta 35. Prvi tak semenj se vrši 23. januarja 1922 t. j. tretji pondeliek po sv. Treh kraljih. Nanj opozarjam vse poscnike kožuhovine in trgovce. Prodajalci, ki bi želieli malo kož, da bi se jim ne izplačalo priti samim v mesto, prevzame prodajo Balkan najkasneje do 21. januarja. Na posamezne kože naj bodo pritrjeni listi z imenom lastnika in z najnižjo zahtevano ceno.

Tara za embalažo pri vrečah. Vreče, koje so obšite z juto, tako, da se obliko vreče ne izpremeni, se smatrajo kot ambalirane vreče. Kadar se nahaja v njih jednorstno blago, in se ne zahteva carinjenje po neto teži, naj se odbija tara kakor za vrečo in ne kakor za bale, ker služi tukaj juta kot zavoj vreče, a zavoj ni v zmislu čl. 10 pravil o tar, priznani kot tara.

Sprememba v carinskem komentarju. Po zaslisanju carinskog sveta je minister financ odredil, da se ima pri carinski postavki 398 in 281 spremeni razjasnitve, ki se nahajata v komentaru k splošni tarifi, in sicer razlaganje o tem, kaj spada pod blago, blago z vezeninami, blago s čipkami in šito blago iz tkanine. Radi obširnosti ne moremo priob-

čiti te naredbe v celem obsegu. Interesentom so tozadnevni načinčni podatki v pisarni ljubljanske trgovske in obrtniške zbornice na vpogled.

Borza.

Beograd, valute: dolarji 72, devize: London 320, Pariz 600, Ženeva 1450, Praga 120, Dunaj 1.15, Berlin 43.50, Milan 327, Budimpešta 18.

Cirih, devize: Berlin 2.95, Newyork 5.18, London 21.87, Pariz 42.90, Milan 22.50, Praga 8.45, Budimpešta 0.85, Zagreb 1.75, Varšava 0.17, Dunaj 0.17, avstrijske 2.15, krome 0.10.

Razne vesti.

Velikanski kit ustavljal promet v panamskem kanalu. V panamskem kanalu so morali ustaviti ves promet, ker je zasel vanj 50 m dolgi kit, kakoršnega do sedaj še niso videli. Na najobjem mestu se je zabasal, da ni mogel ne naprej, ne nazaj. Poslati so morali torpedovko, ki je velikana ubila s torpednim strelnim. Le s težavo so ga izvlekli iz kanala na odprto morje, kjer so ogromno truplo razstrelili z dvema bombama, v katerih je bilo 80 kg ekrazita. Truplo se je razletelo na drobne kose.

Strel v cerkvi. V Baru v Italiji je navada, da govorijo pri poločnici z ječe kak-deček. Lansko leto je doletela ta čast 12-letnega Josipa Ciamolo. Ravno ko je dokončal svoj govor in opominjal ljudstvo, naj živi v miru in ljubezni, so se zaslišali v cerkvi trije strelji. Verniki so se hitro razberali. Ker pa ni bilo slišati nobenega strela več, so se nekateri srnejni vrnili in na veliko začudenje našli pri oltarnih stropnicah trupla mladega meščana Tomassa Lorusca in njegove žaročenke Marije Pennelle. Oba sta prišla na poločnico, pri kateri prilik je Tomasso ustrelil najprvo žaročenko in nato sebe.

Zadnja poročila.

S konference v Cannes.

Cannes, 11. jan. Sklepanje o važničnih devah, ticočih se Nemčije, je konferenca odložila do prihoda nemških delegatov. —

Cannes, 10. jan. Francoski min. predst. Briand je imel dopoldne z Lord Curzonom posvetovanja o francosko-angliškem dogovoru.

Spanska botezen na Skandinavskem. Stockholm, 10. jan. Spanska botezen, ki se je najprej pojavila v vojski in mornarici, se je razširila na obe skandinavski državi.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Odzorni vrednik: Vekoslav Spinler.

Tiska: **Zvezna tiskarna v Celju.**

Žensko kolo dobri ohranjeni se kupl. Naslov v upravi.

Preklicem

Žaljivke o. g. Ivan Škof-u.

Franjo Wiltawsky.

sprejme Posojilnica v Celju.

Ponudbe do 24. t. m. na Posojilnico v Celju.

priznano dobri čevlji

znamko

„ZORA“

in raznovrstno perilo

najceneje

A. Frece, Celje

Al-kandrová ulica 4

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon
SL 75 in 76

Dolniška glavnica 50,000,000 krov.

- CENTRALA V LJUBLJANI -

Razveni fondi nad 45,000,000 krov.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptaju in Brežicah. 244 50-47

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registr. kreditna in stavbena
zadruga z o.m.zav.
Prekernova ul. 15
Stanje rezerva K 130.000.

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.218.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4 1/2 % čtiri in pol %
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto
Stanje hranilnih vlog: K 4.000.000.

Tužnim sicerom izjavljamamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
častno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, brat in svak gospod

Anze Kregar

posestnik in župan
danec 10. jan. po kratki, mučni bolezni, spreveden s svetotajstvi za umirajoče, v 33 letu izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se vrši dne 12. januarja ob 10 uri dopoldne.

Ohranite našega nepozabnega Anzeka v blagem, trajnem spominu.

Št. Peter na Medvedovem selu.

Marija Karger, mati.

Marija Kregar, učiteljica
Paní Žurman roj. Kregar
Nežika Kregar
sestre.

Tonček Kregar, učitelj
brat.
Janko Žurman, pos. in župan
svak.

Neizmerne žalosti potri naslanjam vsem sorodnikom in znancem
da je naš ljubljeni soprog, oče, brat, stric, svak, gospod

FRANC ŠARB

trgošec, gostilničar, okrajni občinski odbornik,
posestnik in tržan v Gornjem gradu

den 9. januarja ob 1/2.11. urij zvečer po dolgi in mučni bolezni, v stareti
62 let, spreveden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnega se vrši dne 11. januarja ob 3. uri po-
polne na pokopališču v Gornjem gradu.

Gornji grad, dne 9. januarja 1922.

Marija, soproga,

Angela, Mimica, Franci, Dorica, otroci.

Ana Žekar, sestra.

Nečaki, nečakinje, svaki in svakinje.

Brez posebnega drugega obvestila.

Prostovoljna razprodaja.

poštarna in drugih hišnih reči se vrši v
sredo, dne 14. januarja v hiši Kralja Petra
cesta št. 28, I. nadstropje, nasproti gostilne
Branibora. 38

Hiša z vrtom

v Gaberiju, blizu drž. cinkarne se za-
menja za večjo na Bregu ali v bližini.
Ponudbe na upravnštvo. 32 2-1

Proda se

dobro ohranena in lepa **Smyrna
preproga** (4 1/2 m dolga, in 3 1/2 m
široka) ki je ne ogled pri g. Bizjaku,
damski salon, Celje. 37

Na Ljubljanski cesti, stara vojna bolnica,
se proda gnoj

licitacijskim potom dne 14. januarja
ob 14. uri. Reflektanti se vabijo, da se
licitacije udeleže. 39

Komanda mesta Celje.

**Hišnika
za Narodni dom
sprejme
Posojilnica v Celju**

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
**TRGOVINA
KAROL PAJR**

Celje, Kralja Petra c.
- se priporoča za -
mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove so-
kojske potrebsčine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Poročamo Vam

da imamo v veliki množini na zalogi:

Med (strd) domačega čebelarja K 80- kg

Slivovka, domača od K 76- do 96- liter

Rum najfinješi za čaj, steklenice od K 32- do 160-

Likerji pristni holandski in domačih tvornic

Šampanjec Imperial, Elite, Diamant

specijaliteta Vino Corinth

Čokolada vse boljše vrste

Kakao holandski, odprt in v zavojčkih

Čaj najfinješi, orange pecco

Velika zaloga **kave, riža, olja, testenin,
moke, mila, masti itd.** po najnižjih cenah.

Za obilen obisk se priporočata:

Frece & Plahuša

Aleksandrova 51. 7 Celje Aleksandrova 51. 7

1925 3-1